

■ Bij de nummering van de kopieerbladen

De kopieerbladen zijn doorgenummerd. De uitleg van een oefening en het bijbehorende kopieerblad hebben telkens hetzelfde nummer.

■ Voor de ordening van de kopieerbladen

De kopieerbladen zijn zoveel mogelijk naar moeilijkheidsgraad ingedeeld (van de makkelijke naar de moeilijke oefeningen).

Dit is slechts een richtlijn. Omdat het belangrijk is, dat de kinderen onder- noch overbelast worden, moeten ouders, leerkrachten en opvoeders beslissen welke kopieerbladen voor de betreffende kinderen geschikt zijn.

■ Bij de inzet van de kopieerbladen

De aanwijzingen op de kopieerbladen heb ik bewust kort gehouden. Wanneer een bepaalde oefening voor de eerste keer wordt gedaan, is het daarom van belang, dat u deze uitvoerig toelicht. De kinderen hebben dan bij het maken van dezelfde opgave geen uitvoerige uitleg meer nodig. Ze kunnen dan met behulp van de aanwijzingen op het kopieerblad zelf uitvinden wat ze moeten doen.

Hierna heb ik daarom de oefeningen die op de kopieerbladen afgedrukt staan uitvoerig voor u beschreven en uitgelegd.

■ VISUEEL GEORIËNTEERD CONCENTRATIE TRAINING E G

(1) Zoek de verschillen. Kleur de plaatjes in !

Op de kopieerbladen zijn het originele beeld en drie 'vervalste' beelden afgedrukt. Elk van de drie vervalste beelden bevat twee verschillen. Die moeten gevonden en gekleurd worden.

(2) Verbind de figuren met elkaar die hetzelfde zijn !

Op dit kopieerblad staan meerdere figuren kriskras door elkaar. Ze verschillen slechts in kleine details van elkaar. De opgave bestaat eruit de figuren die precies hetzelfde zijn door een streep met elkaar te verbinden .

Bij deze oefening moet zo snel mogelijk worden gewerkt .

UITLEG VAN DE KOPIEERBLADEN

(3) Teken het plaatje na !

Op het kopieerblad is een plaatje afgedrukt. Dit moet een poosje intensief worden bekeken en dan worden afgedekt. De opgave bestaat eruit de tekening uit het hoofd na te tekenen.

(4) Teken de tekens na !

Op het kopieerblad zijn meerdere tekens afgedrukt. Die moeten een poosje intensief worden bekeken en dan worden afgedekt. De opgave bestaat eruit de tekens vanuit het geheugen na te tekenen.

Eerst moet het kind zich hoogstens twee tekens inprenten, deze afdekken en tekenen. Later kan het dan proberen zich drie of zelfs alle tekens in één keer in te prenten en te tekenen.

(5) Volg de lijn met de ogen !

Bij deze opgave gaat het erom een streep door de wirwar van strepen heen tot het eind met de ogen te volgen.

Ook deze opgave moet het kind indien mogelijk zonder vinger en potlood maken. Alleen als dit grote moeilijkheden geeft, kan een potlood als hulpmiddel worden gebruikt.

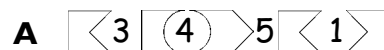
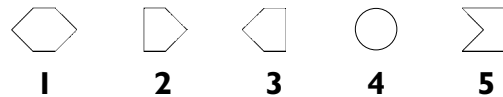
(6) Welk teken vult de ruimte op ?

Op dit kopieerblad zijn brede lijnen afgedrukt, met allerlei ruimtes ertussen. Elke ruimte heeft een bepaalde vorm - en kan daarom alleen met een bepaalde 'gatenvuller' worden opgevuld.

De 'gatenvullers' zijn bovenaan het kopieerblad afgedrukt. De kinderen moeten deze nauwkeurig bekijken en ze dan afdekken. Dan moeten de 'gatenvullers' worden afgedekt. De kinderen proberen nu vanuit het geheugen te bepalen welk teken in welke opening hoort.

Is dit te moeilijk, dan worden de 'gatenvullers' niet afgedekt. Het is belangrijk dat het kind zo snel mogelijk werkt.

Voorbeeld:

(7) Letterchao s

In de letterchaos zijn in de verschillende rijen woorden verstopt, die gevonden en onderstreept moeten worden.

(8) Op welke plaats horen de fragmenten ?

Op het kopieerblad zijn één of meerdere plaatjes afgedrukt. Naast deze plaatjes zijn kleine fragmenten te zien, die uit de plaatjes zijn gehaald. De kinderen moeten nu door nauwkeurig kijken uitvinden, op welke plaats in het plaatje de fragmenten horen. Die plaats omcirkelen ze. Ze verbinden de cirkel door een streep met het betreffende fragment.

■ BEVORDERING VAN DE SNELHEID EN HET UITHOUDINGSVERMOGEN

(9) Teken bij elke letter het passende teken!

Bovenaan het kopieerblad is een 'lijst met verklaringen' afgedrukt. Daar is aangegeven welk teken bij welke letter hoort. De opgave bestaat eruit het passende teken bij elke letter te zoeken.

Het is het beste als het kind zich inprent, welk teken bij welke letter hoort. Dan wordt de bovenste rij afgedekt en lost het kind de opgave uit het hoofd op.

Voorbeeld:

A	B	C	D	E
D				
B				

(10) Streep de letterrijen (getalrijen) die niet gelijk zijn door!

Op dit kopieerblad zijn rijen letters (getallen) telkens 'dubbel' afgedrukt. Het kind moet nu zo snel mogelijk de onder elkaar staande rijen vergelijken. Alle rijen die niet identiek zijn, moeten worden doorgestreept.

Voorbeeld:

HJKL	IUOP	DRTZ
HJLL	IUOP	DETZ

(11) Streep de tekens die er niet bijhoren door!

Op dit kopieerblad zijn veel tekens door elkaar afgedrukt.

Bovenaan de pagina bevindt zich een 'verklarende lijst', waarin alle tekens zijn afgedrukt die mogen blijven staan. Alle andere tekens moeten zo snel mogelijk worden doorgestreept.

Deze opgave is moeilijker als de kinderen de tekens van de 'verklarende lijst' een poosje bekijken en deze dan afdekken. Ze moeten proberen uit het hoofd de tekens die er niet bijhoren door te strepen.

(12) Tik met je vinger in de goede volgorde op de letters van het alfabet!

Op dit kopieerblad zijn alle letters van het alfabet door elkaar afgedrukt. De opgave bestaat eruit om alle letters in de juiste volgorde met de vinger aan te tikken.

Deze oefening is alleen maar interessant als die zo snel mogelijk wordt gedaan. U kunt de tijd opnemen en de oefening later een paar keer herhalen. Op deze manier kunt u zien dat de oefening steeds sneller wordt voltooid.

UITLEG VAN DE KOPIEERBLADEN

(13) Welk teken past niet bij het getal ?

Bovenaan het kopieerblad is een 'verklarende lijst' afgedrukt, waarin staat aangegeven welk teken bij welk getal hoort. Het betreffende teken staat daarbij onder het getal. De kinderen moeten proberen te onthouden welk teken bij welk getal hoort .

Vervolgens moeten de kinderen de lange rijen getallen en tekens langsgaan en vaststellen of er onder een getal een teken staat dat niet bij dit getal hoort. Dit teken moet dan worden doorgestreept .

Bij deze oefening kan de 'verklarende lijst' worden getoond of afgedekt .

Voorbeeld:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
○	⊗	○	△	○	≡	+	⊙	

4	2	6	3	9	5	8	1	7
△	⊗	○	○		○	⊙	○	+

2	5	4	1	3	7	9	6	8
⊗	○	△	≡	○	+		≡	

(14) Tel de tekens !

Op dit kopieerblad zijn veel verschillende tekens afgedrukt. Het kind moet nu tellen, hoe vaak elk teken is afgedrukt. Zo mogelijk moeten de tekens alleen met de ogen worden geteld (zonder potlood en zonder vinger) !

Is dit te moeilijk, dan kan het kind een vinger of potlood als hulpmiddel gebruiken .

(15) Waar klopt de volgorde van de rij niet?

Op het kopieerblad zijn rijen met verschillende tekens afgedrukt. In de eerste rij bevinden zich telkens maar zes of zeven tekens. Dit is de 'juiste' volgorde, die ook in de daaronder staande rijen moet worden aangehouden. De volgende rijen bevatten echter fouten. Enkele tekens zijn foutief getekend, sommige ontbreken en andere zijn overbodig .

De kinderen moeten de volgorde van de rij met behulp van de 'voorbeeldrij' corrigeren. Overbodige tekens moeten worden doorgestreept, ontbrekende tekens moeten worden getekend en foute tekens moeten worden gecorrigeerd .

(16) Onderstreep elke ? !

Er is een tekst gegeven waarin een bepaalde letter onderstreept of doorgestreept moet worden .

(17) Geef met een streepje aan waar de woorden ophouden !

Op dit kopieerblad is een tekst afgedrukt waarbij de spaties tussen de woorden ontbreken. De opgave bestaat eruit om met een streepje aan te geven op welke plaats het woord eindigt en het volgende woord begint .

(18) Omcirkel elk woord dat twee lettergrepen heeft !

Op het kopieerblad is een tekst afgedrukt, waarvan elk woord dat twee lettergrepen bevat moet worden omcirkeld .

(19) Lees het geheimschrift !

Op het kopieerblad is een korte tekst in een geheimschrift afgedrukt. Bepaalde letters zijn door tekens vervangen .

Op sommige kopieerbladen is boven de tekst aangegeven welke letter door welk teken is vervangen. Bij andere kopieerbijlagen is dit hulpmiddel bewust weggelaten om de moeilijkheidsgraad te verhogen .

De kinderen kunnen de tekst naar keuze voorlezen of opschrijven .

Opmerking:

Dergelijke oefeningen zijn ook eenvoudig met het softwareprogramma Zarb te maken (zie ook www.zarb.de).

(20) Onderstreep de getallenrij of letterrij

Op het kopieerblad is een rijtje getallen of letters afgedrukt. Daaronder zijn veel getallen of letters door elkaar te zien. In deze wirwar moeten de kinderen de aangegeven rij vinden en onderstrepen .

34582883645992021921288	____	3
2900027776897693291837362		6
2770988884728839390235		4
678192883562856759919321		3

■ TOEPASSING VAN DE GEHEUGENTECHNIEK

(21) Teksten beeldend voorstellen

Hier moeten tekstgedeelten in plaatjes worden omgezet. Daarbij moeten de plaatjes zo gedetailleerd mogelijk worden getekend. Op deze manier kunnen teksten beter worden begrepen en onthouden .

Opmerking:

U moet de kopieerbladen natuurlijk pas inzetten als het betreffende kind de geheugentechniek zo goed beheerst, dat het zelfstandig en zoveel mogelijk zonder hulp de opgave kan maken.

De geheugentechniek is in het hoofdstuk 'Het overbrengen van de geheugentechniek' (p. 35-40) uitgebreid toegelicht.

UITLEG VAN DE KOPIEERBLADEN

■ BEVORDERING VAN HET LOGISCH DENKEN

(22) Verbind de woorden die bij elkaar horen!

Op het kopieerblad zijn woorden kriskras door elkaar afgedrukt. Enkele woorden (bijvoorbeeld alle woorden die bepaalde vruchten of dieren aanduiden) hebben iets met elkaar te maken. Deze woorden moeten door een streep met elkaar worden verbonden.

Ter aanvulling kan de opdracht gegeven worden om voor de betreffende reeks woorden een passende kop te bedenken (zoals bijvoorbeeld 'dieren', 'fruit', 'kleding', enz.).

Opmerking:

Dergelijke oefeningen zijn ook eenvoudig met het softwareprogramma Zarb te maken (zie ook www.zarb.de).

(23) Verwerk de volgende woorden in een zin!

Op het kopieerblad zijn vier of vijf woorden afgedrukt. Deze woorden moeten in één zo zinnig mogelijke zin worden verwerkt. Deze kan op de afgedrukte lijnen worden geschreven.

(24) Zoek het tegenovergestelde !

Op de kopieerbladen zijn woorden afgedrukt, waarvan het tegenovergestelde gevonden en opgeschreven moet worden.

(25) Bedenk woorden met dezelfde betekenis !

Op dit kopieerblad staan woorden. Bij elk woord moeten twee woorden worden opgeschreven, die ongeveer hetzelfde betekenen.

(26) Noem voorwerpen die .. .

Op dit kopieerblad moeten de kinderen zoveel mogelijk voorwerpen opschrijven die een bepaalde eigenschap hebben.

(27) Welke onderdelen moet een auto hebben ?

Op dit kopieerblad staan meerdere voorwerpen. Bij elk voorwerp staan vijf woorden. De kinderen moeten nu die woorden onderstrepen, die het betreffende voorwerp beslist moet hebben.

(28) Maak een ? ABC !

Op het kopieerblad is het totale alfabet afgedrukt. Op aanwijzing moet bij elke letter van het alfabet een dier (of een plaats ...) worden gezocht, dat met de betreffende letter begint.

BEVORDERING VAN DE REKENVAARDIGHEID EN HET WISKUNDIG DENKEN

(29) Los de rekenopgaven op

Bovenaan het kopieerblad staat een 'verklarende lijst'. Daar is voor elk getal een symbool gegeven. Daaronder zijn rekenopgaven afgedrukt. Daarbij zijn echter geen getallen, maar alleen de betreffende symbolen gebruikt.

De kinderen hebben nu twee mogelijkheden om deze opgaven op te lossen. Ze prenten zich de symbolen in, dekken de bovenste rij af en beginnen de opgaven op te lossen. Is dit te moeilijk, dan blijft de 'verklarende lijst' bij het oplossen van de opgaven onbedekt.

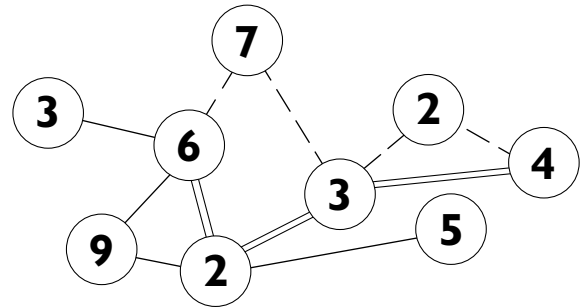
(30) Hoeveel is het totaal?

Op het kopieerblad zijn cirkels getekend waarin getallen staan. De cirkels zijn door middel van verschillende lijnen met elkaar verbonden. Er zijn doorgetrokken en onderbroken lijnen, stippellijnen, enz.

De opgave bestaat eruit eerst een soort lijn uit te kiezen. Alle cirkels die door deze lijn met elkaar zijn verbonden, worden met de ogen opgezocht. De kinderen moeten de getallen die in deze cirkels staan bij elkaar optellen. Er moet op gelet worden, dat het kind eerst het begin of het eind van de betreffende lijn opzoekt en dan met het optellen begint.

Dan wordt een ander soort lijn gezocht. De kinderen moeten opnieuw alle getallen die door middel van deze lijn zijn verbonden bij elkaar optellen.

Voorbeeld:

Opgave van de doorgetrokken lijn:

$$3 + 6 + 9 + 2 + 5 = 25$$

Als een kind het moeilijk vindt om uit de wirwar van verschillende lijnen wijs te worden, kan het helpen om elke soort lijn met een andere kleur te markeren. Het kind trekt bijvoorbeeld de doorgetrokken lijn met een groene stiftpen na, de gestreepte lijn met een blauwe kleur, enz.

(31) Patroon-dictee

Op het kopieerblad zijn ruitjes afgedrukt waarop een 'startpunt' is aangegeven. Daar zet de speler zijn (zo mogelijk gekleurde) stiftpen op en tekent volgens de schriftelijke aanwijzingen een patroon op het ruitjespapier. Vervolgens tekent hij het patroon zo vaak mogelijk.

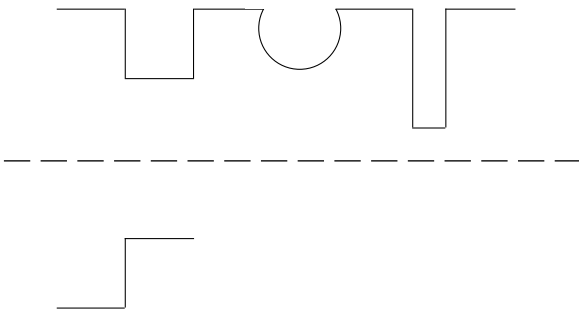
UITLEG VAN DE KOPIEERBLADEN

(32) Verbind de getallen !

Op dit kopieerblad zijn willekeurig ongeveer 20 getallen uit de getallenserie 1 tot 100 of 1 tot 1000 door elkaar heen afgedrukt. De opgave bestaat eruit alle getallen in de juiste volgorde met elkaar te verbinden. De kinderen moeten telkens eerst het laagste en dan het daarop volgende hogere getal zoeken. Ze moeten voor deze opgave voldoende tijd ter beschikking hebben .

(33) Teken deze lijn in spiegelbeeld !

De kinderen moeten de voorgedrukte lijn in spiegelbeeld tekenen. De gestreepte lijn stelt de spiegellijn voor :

(34) Teken dit plaatje in spiegelbeeld !

Dit keer is er niet alleen een lijn, maar een omvangrijk patroon of beeld afgedrukt. Dit moet in spiegelbeeld worden getekend. De gestreepte lijn stelt opnieuw de spiegellijn voor.

Opmerkingen:

1. Deze opgave is aanzienlijk veeleisender dan het spiegelen van een lijn!
2. Een dergelijke opgave is ook eenvoudig met het softwareprogramma Zarb te maken.

(35) Teken in deze tabel een figuur !

De kinderen moeten op basis van aanwijzingen een figuur in de gegeven tabel tekenen. Daarvoor moeten ze elk afzonderlijk ruitje langsgaan en onder op het kopieerblad nakijken of er in het betreffende ruitje een lijn moet worden getekend .

Voorbeeld: als een kind bij ruitje B4 is aangekomen, dan kijkt hij of onderaan de tabel een ruitje B4 staat waarin lijnen zijn afgedrukt. Is dat het geval, dan tekent hij precies dezelfde lijnen in het betreffende ruitje van de tabel. Is er onderaan echter geen ruitje B 4 te vinden, dan blijft het betreffende ruitje in de tabel leeg .

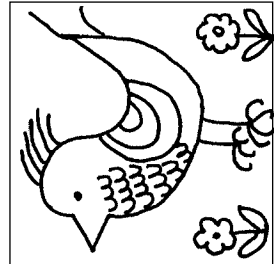
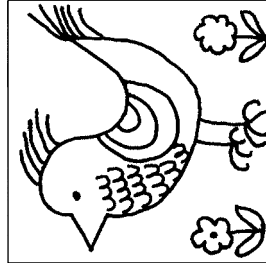
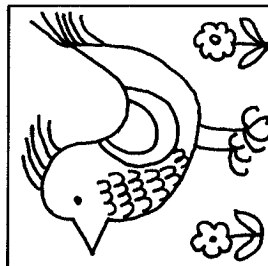
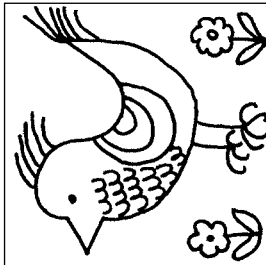
	A	B	C	D	E	F
1						
2						
3						
4						
5						

A1		C3	
B1		D3	
B2		E3	
B3		F3	
A2		F4	
A3		F5	
A4			
A5			

	A	B	C	D	E	F
1						
2						
3						
4						
5						

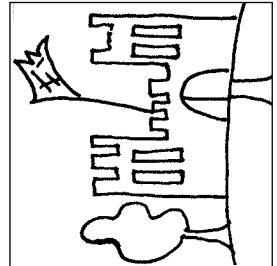
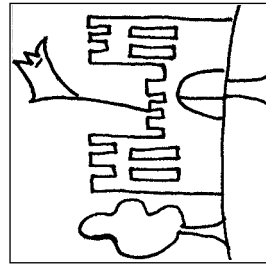
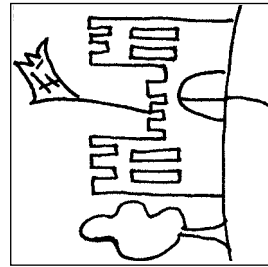
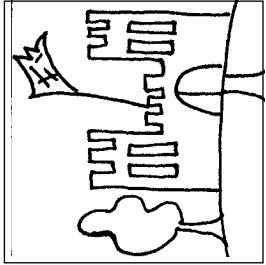
1 Zoek de verschillen. Kleur de plaatjes in!

© Schoolsupport • Postbus 21 • 9800 AA Zuidhorn • www.schoolsupport.nl

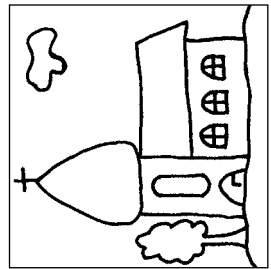
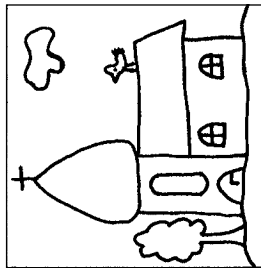
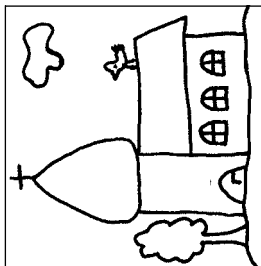
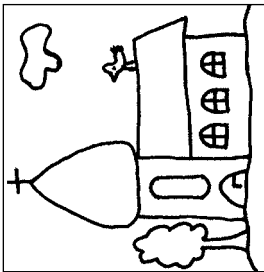

1 Zoek de verschillen. Kleur de plaatjes in!

© Schoolsupport • Postbus 21 • 9800 AA Zuidhorn • www.schoolsupport.nl

1 Zoek de verschillen. Kleur de plaatjes in!

© Schoolsupport • Postbus 21 • 9800 AA Zuidhorn • www.schoolsupport.nl

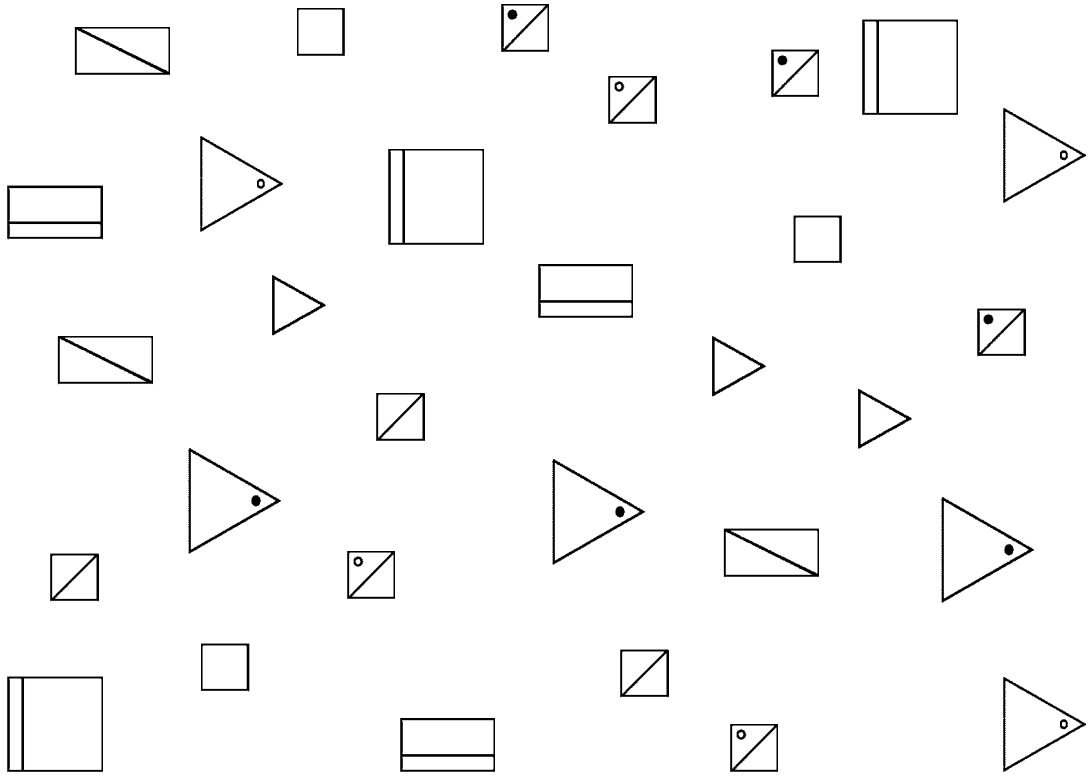

1 Zoek de verschillen. Kleur de plaatjes in!

© Schoolsupport • Postbus 21 • 9800 AA Zuidhorn • www.schoolsupport.nl

2 Verbind de figuren die gelijk zijn met elkaar!

2 Verbind de figuren die gelijk zijn met elkaar!

